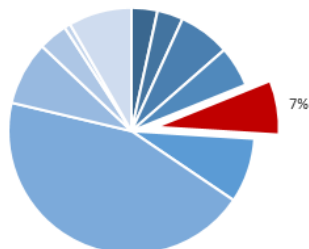

2.5 Programma 5 Onderwijs

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
4.1	Openbaar basisonderwijs	Attie Mager
4.2	Onderwijshuisvesting	Attie Mager
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingen	Attie Mager

2.5.1 Wat hebben we bereikt met het programma Onderwijs?

De gemeente wil een maximaal innovatief, duurzaam en kansrijk onderwijsklimaat in Gorinchem faciliteren dat bijdraagt aan een meer inclusieve samenleving en de brede welvaart van de stad en de regio verhoogt.

Doel

Uit het collegeprogramma:

Gorinchem is een onderwijsstad met een grote regiofunctie. Meer dan 10.000 kinderen gaan in Gorinchem naar onze basisscholen en voortgezet onderwijs. Samen met (onderwijs)partners zorgen we met passend en meer inclusief onderwijs voor een kansrijk onderwijsklimaat. Dit doen we in innovatieve en duurzame onderwijsgebouwen waar ieder kind gelijke kansen heeft om zijn of haar talenten te ontplooien. Vanuit een lange termijnvisie concretiseren we onze plannen voor de komende vier jaar voor onderwijshuisvesting met een uitvoeringsplan. We zoeken naar subsidies die ons helpen onze plannen verder mogelijk te maken.

We faciliteren doorlopende leerlijnen met onderwijs en bedrijfsleven en bevorderen een leven lang ontwikkelen. We sluiten daarbij zo goed mogelijk aan bij beleid(sontwikkelingen) van buurgemeenten en onszelf. Ook verbreiden we de aanpak van laaggeletterdheid naar een aanpak die bijdraagt aan basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden.

Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Gerealiseerd	Soort	2021	2022	2023	Streefwaarde 2024	Realisatie 2024
Absoluut verzuim <i>Leerplichtigen die niet staan ingeschreven op een school</i>	B	Aantal per 1.000 leerlingen	PI	1,1	1,5	1,1	1,5	1,1
Relatief verzuim <i>Leerplichtigen die zijn ingeschreven op een school maar ongeoorloofd afwezig</i>	B	Aantal per 1.000 leerlingen	PI	10	12	13	12	13
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (VSV-ers)	B	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	PI	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4

2.5.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Onderwijs							
1. Er is een nieuw integraal onderwijshuisvestingsplan (IHP) vastgesteld in 2023. We voeren de opgenomen projecten uit binnen het vorige en het nieuwe IHP. Per project leggen we een business plan voor aan de raad.							
2. We hebben de nieuwbouw van het Gilde Vakcollege Techniek gerealiseerd. Het gebouw is begin 2025 in gebruik genomen en de opening was in maart 2025.							
3. We onderzoeken in een continu proces passende subsidiemogelijkheden voor onze investeringen in onderwijs, zowel onderwijsinhoudelijk als voor huisvesting.							
4. We blijven inzetten op de lobby richting de Rijksoverheid waarin we steeds aandacht vragen voor onze bijzondere en grote regionale onderwijsfunctie en de daarbij behorende kosten.							
5. Samen met het bedrijfsleven en onderwijs ontwikkelen we i_lab verder als inspirerend centrum waar leren, werken en innoveren samenkomen. Zowel fysiek op de Beroepencampus en als aanjager in een groot regionaal netwerk.							
6. We vergroten de regionale betekenis van i_lab met alle omliggende gemeenten die zich hebben verbonden aan i_lab, met het pact 'Samen voor Elkaar'.							
7. We verbreden, samen met het onderwijsveld en maatschappelijke partners, onze aanpak rondom laaggeletterdheid naar een aanpak rondom basisvaardigheden, zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. We werken daarbij mee aan de monitor laaggeletterdheid van het CBS.	CB 						
8. We zetten in op toegankelijkheid van de communicatie met onze stad, onder meer via de campagne 'Huh? Wat bedoelt u?' en de Brievenwasserette.							

Nr.	Toelichting voortgang
Onderwijs	
1	Voor een aantal IHP-projecten, zoals de unilocatie Retranchement en het uitbreiden van de capaciteit voor het bewegingsonderwijs, geldt dat vertraging in de uitvoering is ontstaan. De gemeenteraad heeft hier op basis van inhoud of financiële dekking in 2024 nog geen definitief besluit over genomen en ontvangt hierover in 2025 concrete voorstellen. Daarnaast is door de financiële situatie, w.o. het investeringsplafond, (nog) niet voor alle IHP-projecten binnen het uitvoeringsprogramma financiële ruimte in de begroting opgenomen.
7	Het voorstel over het Taalpact is in het eerste kwartaal van 2025 vastgesteld door het college. Daarnaast is er een raadsinformatiebrief verzonden. De vertraging in de planning is het resultaat van uitgestelde bijeenkomsten met partners over het Taalpact (programma Basisvaardigheden).

2.5.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 V = voordeel en N = nadeel)	Jaar- rekening 2023	Begroting primitief 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaar- rekening 2024	Vershil
TV41 Openbaar basisonderwijs	328	314	314	319	6 N
TV42 Onderwijshuisvesting	4.047	4.099	3.998	3.452	546 V
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	9.204	6.339	8.121	8.508	387 N
Lasten Onderwijs	13.578	10.751	12.433	12.280	153 V
TV41 Openbaar basisonderwijs	1	0	0	0	0 V
TV42 Onderwijshuisvesting	127	162	233	195	38 N
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	5.470	2.639	3.969	4.925	956 V
Baten Onderwijs	5.598	2.801	4.202	5.120	918 V
Totaal saldo van baten en lasten	-7.981	-7.950	-8.231	-7.160	1.071 V
Stortingen reserves	4.432	6.620	10.071	10.071	0 V
Onttrekkingen reserves	4.524	4.043	6.290	6.103	187 N
Resultaat	-7.888	-10.527	-12.011	-11.127	885 V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV42 Onderwijshuisvesting	546 V	187 V	De lasten voor de verbouwing van locatie Hoefslag 6 voor het i_lab zijn o.a. door vertraging in de renovatie, in 2024 € 187.000 lager, dan geraamd. Dit leidt tot eenzelfde lagere onttrekking van €187.000 aan de dekkingsreserve i_lab.
		39 V	Van de projectsubsidie i_deal 2024 (uitvoering i_lab) van € 78.000 resteert € 39.000. Dit wordt in 2025 uitgegeven. Zie ook baten.
		319 V	Voor o.a. de verhuiskosten en de opening van de nieuwe huisvesting voor het Gilde is een exploitatiebedrag van € 350.000 euro geraamd. Hiervan resteert nog € 319.000. Voorgesteld wordt om deze middelen via een bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024 beschikbaar te stellen in 2025.
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	387 N	84 V	Leerlingenvervoer is een openeinderegeling. In 2024 is minder vaak een beroep gedaan op de regeling. Daarnaast wordt vanaf 2024 gewerkt met een verantwoording per kalenderjaar in plaats van per schooljaar. Dit heeft een eenmalige lagere last van € 20.000 tot gevolg. In 2024 resteert van de raming van € 333.000 een bedrag van € 84.000.
		87 V	Het restant van € 87.000 van het budget voor aanpassingen aan schoolgebouwen voor passend en inclusief onderwijs, is in 2025 e.v.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
			nog noodzakelijk. Voorgesteld wordt om dit via de bestemming van het resultaat 2024 in 2025 beschikbaar te stellen.
		53 V	Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) is een meerjarige subsidie. De Rijksbijdrage 2024 was, inclusief het restant van 2023, € 1,9 mln., waarvan bijna € 1,7 mln. is uitgegeven. De niet bestede middelen ad. €171.000 blijven beschikbaar voor inzet in latere jaren. Ten opzichte van de oorspronkelijke raming is sprake van een verschil van € 53.000 bij zowel de lasten als de baten. Dit geeft per saldo geen resultaat.
		71 V	Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is een specifieke uitkering corona die tot eind juli 2025 uitgegeven mag worden. De niet bestede middelen 2024 ad. € 71.000 blijven beschikbaar tot eind juli 2025. Het verschil voor zowel de lasten als de baten van € 71.000 geeft per saldo geen resultaat.
		1.193 N	De kosten voor de brand in het pand van de Gomarusscholengemeenschap bedragen in 2024 € 1,2 mln. Deze worden gecompenseerd door de (nog te) ontvangen uitkering van de verzekeringsbedragen.
		107 V	De exploitatiekosten, m.n. energiekosten en onderhoud, voor de multifunctionele (onderwijs)accommodaties en gemeentelijke gymzalen zijn in 2024 incidenteel € 80.000 lager dan geraamd. Ook zijn in 2024 nauwelijks schade-uitkeringen aan schoolbesturen uitgekeerd, een incidentele meevaller van € 27.000.
		242 V	Gorinchem ontvangt als 'penvoerder' de middelen voor de Arbeidsmarktregio. Deze middelen voor de Arbeidsmarktregio mogen meerjarig worden besteed. Het restant van 2024 ad. € 242.000 wordt besteed in 2025 e.v. Dit geldt ook voor de baten. Per saldo geeft dit geen resultaat.
		59 V	Van de middelen uit de specifieke uitkering voor Educatie 2024, inclusief het restant van 2023 ad. € 611.000 is in 2024 € 509.000 uitgekeerd aan subsidies en opdrachten in het kader van taalcursussen en - opleidingen en volwasseneneducatie. Het restant van € 102.000 blijft beschikbaar voor 2025 e.v. Het verschil van € 59.000 ten opzichte van de geraamde lasten en baten zorgt per saldo niet voor een resultaat.
		121 N	De ESF-subsidie van het Rijk voor arbeidstoeleiding PRO-vso 2024-2025 van € 121.000 is laat (december) ontvangen en zal worden overgemaakt aan de vso praktijkschool De Noordhoek en Stichting OVO die deze regeling uitvoeren. Per saldo geeft dit geen resultaat.
		190 V	Voor de uitvoering van het regionale programma basisvaardigheden 2025 (verlenging Taalpact) is het restantbudget van de decentralisatie-uitkering Laaggeletterdheid 2022-2024 benodigd. Daarom wordt voorgesteld om dit bedrag van € 190.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024 beschikbaar te stellen voor 2025.
Baten			
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	956 V	53 N	Onderwijsachterstandenbeleid: zie lasten.
		71 N	NPO: zie lasten.
		1.193 V	Brand Gomarusscholengemeenschap: zie lasten.
		242 N	Arbeidsmarktregio: zie lasten.
		59 N	Educatie 2024: zie lasten.
		121 V	ESF-subsidie PRO-vso 2024-2025: zie lasten.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
		29 V	De huurbaten als gevolg van het gebruik van de gemeentelijke gymnastiekzalen door onderwijsorganisaties en derden zijn per saldo € 29.000 hoger dan de raming (€ 248.000).
Onttrekkingen reserves	187 N	187 N	Door de lagere kosten in 2024 voor de verbouwing van locatie Hoefslag 6 voor het i_lab wordt € 187.000 minder aan de dekkingsreserve i_lab onttrokken dan geraamd.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Lasten						
Ihp po huisvesting J.P. Waaleschool	1.288	2	45	47	1.241	V Nee
Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24-24a	2.064	1.138	476	1.614	450	V Nee
Verbouwing V Robbeweg 27	3.341	0		0	3.341	V Nee
IHP 2020 binnenklimaat	188	188		188	0	Ja
Gildenplein, verduurzaming	1.397	0	17	17	1.380	V Nee
Schuttersplein verduurzaming	0	1	8	9	9	N Nee
Renovatie gymzaal J van Egmond	500	24	527	551	51	N Nee
Ihp 2017 uitbreiding Retranchement	6.687	10	8	18	6.669	V Nee
Vervangende nieuwbouw Gilde CVO-AV	18.610	9.653	8.050	17.703	907	V Nee
Gymzaal het Gilde	2.622	0		0	2.622	V Nee
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	2.576	66	2.137	2203	373	V Nee
Inrichting Hoefslag 6 tbv I_lab	125	0		0	125	V Nee
Openbare ruimte tbv I_lab	450	0		0	450	V Nee
Totaal lasten	39.848	11.082	11.268	22.350	17.498	V
Baten						
Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24-24a	114	114		114	0	Nee
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	1.900	66	1.369	1.435	465	N Nee
Totaal baten	2.014	180	1.369	1.549	465	N
Totaal investeringen	37.834	10.902	9.899	20.801	17.033	V

IHP po huisvesting J.P. Waaleschool

Na gesprekken tussen de gemeente en schoolbestuur OVO over de renovatie van het schoolgebouw is een technische visie van de gemeente voorgesteld. De voorbereidingen voor de aanbesteding zijn in 2024 afgerond en de renovatie kan in 2025 plaatsvinden.

Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24-24a

De locatie Hiemstralaan 24/24a is opgeleverd en in gebruik genomen door Beatrix/De Burcht-school voor speciaal basisonderwijs. Het restant van het investeringsbudget wordt voor € 395.000 ingezet voor de aanpassing van de openbare ruimte voor de locatie Retranchement 3 (besluit Begroting 2025).

Verbouwing Vries Robbeweg 27

In de raadsvergadering van 28 november 2024 is ingestemd met het inhuizen van het Omnia College in het gebouw van het Da Vinci College. Hierdoor komt het schoolgebouw van het huidige Omnia College vrij voor

andere gebruikers/scholen, zoals de ISK po, ISK vo en Yulius Lingewaal College. De raad heeft hiermee ingestemd.

Verduurzaming Gildenplein

Voor de verduurzaming van het pand van de brede school Gildenplein is de aanbesteding van het dak en de zonnepanelen onlangs afgerond en gegund aan de aannemers. De uitvoering van de werkzaamheden vindt plaats vanaf half maart tot eind mei 2025. De aansluiting van het pand op het warmtenet is in voorbereiding en wordt naar verwachting, afhankelijk van HVC, gerealiseerd in de zomer 2026.

Renovatie gymzaal J van Egmond

De werkzaamheden zijn afgerond en de gymzaal is vanaf half oktober 2024 weer beschikbaar gesteld. De renovatie zorgt ervoor dat de gymzaal voldoet aan de noodzakelijke richtlijnen voor bewegingsonderwijs. Daarnaast zijn ook de nodige verduurzamingsmaatregelen genomen. Na de definitieve afrekening wordt het investeringsbudget in 2025 afgesloten.

IHP 2017 uitbreiding Retranchement

Het raadsvoorstel over de nieuwbouw voor de basisschool De Regenboogschool en de speciale school voor basisonderwijs Beatrix de Burcht is in mei 2025 aangenomen. De investeringsbudgetten blijven ongewijzigd.

Vervangende nieuwbouw Gilde CVO-AV

De nieuwe school voor het Gilde is opgeleverd en vanaf 1 januari 2025 in gebruik genomen. Het investeringsbudget wordt in 2025 afgesloten.

Gymzaal het Gilde

Met de komst van het Gilde Vakcollege Techniek en van het Omnia College in het Da Vinci College is er een extra vraag naar gymcapaciteit ontstaan op de Beroepencampus. De gemeente is wettelijk verplicht om te zorgen voor voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs. In mei 2025 heeft de raad het besluit genomen over het faciliteren van voldoende gymnastiekcapaciteit.

Verbouwing/inrichting/openbare ruimte Hoefslag 6 tbv i_lab

Voor de realisatie van het i_lab heeft de gemeenteraad een bedrag van € 6,65 mln. beschikbaar gesteld, waarvan € 1,9 mln. afkomstig is uit de regiodeal. De verbouwing en de inrichting van de Hoefslag 6 voor het i_lab is in 2024 voortvarend ter hand genomen. Sinds 1 januari 2025 heeft het i_lab het pand in gebruik. Nog niet alle aanpassingen/verbouwingen aan het pand zijn gerealiseerd vanwege ecologische factoren. De werkzaamheden en inrichting dienen binnen de beschikbaar gestelde middelen uitgevoerd te worden.

In onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Da Vinci College (volwasseneneducatie)	220
Procreate, volwasseneducatie	24
Stichting Kindercentra Gorinchem	396
Stichting Prago	48
Stichting Club- en Buurthuiswerk Jeugdhaven	29
	717

2.5.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR DG&J

- GR AVRES
- Coöperatie i_lab